

ПОЉОПРИВРЕДНА СТРУЧНА СЛУЖБА ЧАЧАК

Чачак – Хајдук Вељкова 43 – Тел. 032/320-710, Факс. 032/320-712, e-mail:
ovcar@yu1.net

BILTEN : JUL

Ljuštenje strništa

Obrada strnista predstavlja prvu operaciju u pripremi oranice za naredni usev I kvalitet izvodjenja ove mere utice na kvalitet svih ostalih agrotehnickih mera.

Ova mera predstavlja pliću obradu zemljišta posle ubiranja strnih žita kojom se želi postići sledeće:

očuvanje zemljišne vlage, smanjenje zakorovljenosti zemljišta I narednog useva I podvrgavanje žetvenih ostataka mineralizaciji.

Pre žetve, dok su strna žita jos na njivi zemljište je zaštićeno od direktnog sunčevog zracenja I vetrova pa su I gubici vode od evaporacije(isparavanja) znatno umanjeni. Kada se usev požanje,

nestaje zaštita, a golo zemljište je direktno izloženo suncu i vetrovima, zbog čega su gubici vode veoma veliki, naročito u prvim satima posle žetve. Gubici vode nastaju i zbog uspostavljenog kapilarnog sistema do same površine zemljišta. To uslovljava gubitak vode i iz dubljih slojeva. Obradom, tj. Ugaranjem strništa prekida se uspostavljeni kapilarni emper koji nastaje u vreme od obrade i setve a na površini zemljišta formira se zaštitni sloj od sitne zemlje i žetvenih ostataka koji u značajnoj meri smanjuju gubitak vode iz zemljišta. Obradjeno strnište ne samo da bolje čuva postojeće empera vode, već bolje i brže prima vodu koja putem atmosferskih taloga dospeva na njegovu površinu. Ovo je naročito izraženo kod zemljišta težeg mehaničkog sastava. Ne obradjeno strnište nije sposobno da primi veće količine atmosferskih taloga, pa može doći do kretanja vode po površini a time i do odnošenja najfinijih čestica zemljišta procesom erozije. Pored značaja u očuvanju vlage u zemljištu posebo treba istaći i činjenicu da zaoravanjem zemljišta se sprečava isparavanje azota pa shodno tome ovakvu meru treba podržavati. U samom prakticnom delu primene ove mere netreba čekati, već u što kraćem roku je i primeniti. Zaoravanje je najbolje izvršiti istog dana kada i zetvu strnjina ili eventualno narednog dana na dubinu od 10 do 12 cm. Eventualnim odlaganjem primene ove izuzetno bitne agrotehnicke mere dovelo bi do gubitka vode iz zemljišta usled visokih temperature vazduha u periodu u kom se ova mera primenjuje. Prateći problemi bi nastali u vidu otežavajuće predsetvene pripreme zemljišta, koja bi samim tim uticala na smanjen kvalitet setve narednog useva.

Zaoravanjem strnista smanjuje se i zakorovljenost zemljišta tako što se vegetativni izdanci visegodisnjih korova isecaju plugovima, delom zaoravaju ili ostavljaju na površini zemljišta i na kraju se pod uticajem visokih temperature isuše. Takodje i seme koje se nalazi po površini zemljišta zaoravanjem strništa se stavlja u povoljne uslove za klijanje. Uz dovoljno vlage ta semena se provociraju na nicanje a kasnije pre pojave generativnih organa narednim oranjem se uništavaju.

Sa ovom merom uspesno se moze koristiti i hemijska mera borbe protiv korova, a koja se izvodi sa totalnim herbicidima(na bazi glifosata).

Sa zaoravanjem žetvenih ostataka poboljšava se mikrobološka aktivnost zemljišta, a time se povećava i količina organske materije koja nastaje mineralizacijom žetvenih ostataka. Pošto su žetveni ostaci siromašni u azotu zajedno sa zaoravanjem poželjno je dodati određenu količinu azotnog mineralnog đubriva u kolicini od 40-50 kg čistog hraniva. Treba istaći da je spaljivanje strništa veoma štetno jer se time uništava organska materija zemljišta, uništavaju se korisni mikroorganizmi, zemljište se isušuje teze obradjuje i pri tom se zagadjuje životna okolina. Spaljivanje strništa je i **ZAKONOM ZABRANJENO!**

PSS Čačak

Dipl.ing.Milisav Tiosavljević

SUZBIJANJE KOROVA POSLE ŽETVE STRNIH ŽITA

Nakon žetve strnih žitarica idealno je vreme za čišćenje parcela od problematičnih višegodišnjih korova dubokog korena kao što su divlji sirak, palamida, poponac, zubača, pirevina, divlja kupina i dr.. Osim toga na strništima imamo i jaku pojavu jednogodišnjih korova koji se razmnažaju semenom : koštan, ambrozija, loboda, muhar, štir i dr). Takvi korovi imaju moć velike produkcije semena. Njihovim uništavanjem pre nego prospu seme smanjuju se rezerve semena za sledeću vegetaciju.

Prisustvo korovskih biljaka na ratarskim površinama veoma je štetno jer znatno otežava obradu zemljišta. Pored toga uzimanjem hranljivih materija i vode, korovi predstavljaju konkurenciju gajenim biljkama ometajući njihov pravilan razvoj, što neminovno dovodi do smanjenja prinosa. Pored uobičajene primene herbicida u toku razvoja strnih žita od faze tri lista do faze bokorenja, do drugog kolenca pa do faze pojave lista zastavičara ne treba izostaviti ni suzbijanje korova nakon žetve strnih žita.

Posle žetve strnih žita potrebno je ukloniti žetvene ostatke i sačekati 15 do 20 pa i više dana da korovi niknu u što većem broju. Prskanje treba vršiti kada su korovi u punom porastu. Pirevina i zubača su najosjetljivije u vrijeme cvetanja, divlji sirak u fazi metličenja, a divlja kupina kad ima formirane bobice. Korove prilikom prskanja treba dobro orositi, ali ne previše da se kapi preparata ne bi slivale s listova jer time gubimo na efikasnosti preparata. Prskati treba za vreme toplog, sunčanog vremena, no voditi računa da temperature ne budu previsoke, obično u popodnevnim časovima.

Za suzbijanje korova na strništima koriste se translokacioni neselektivni herbicidi : Clinic, Dominator, Glifol, Glifomark, Glifosav, Boom effect itd, Količine preparata zavise od vrste korova koji su prisutni na strništu. Translokacioni herbicidi su herbicidi koji se upijaju u biljku putem njenih zelenih biljnih delova i translociraju u ostale biljne delove uključujući i koren. Nakon prskanja bar 4-5 sati ne sme padati kiša. Do potpunog sušenja korova, zavisno od vrste korova dolazi 2-8 nedelje nakon prskanja. Da bismo postigli potpun efekat u suzbijanju korova, tretiranu parcelu ne treba obrađivati 3 nedelje nakon prskanja.

Suzbijanje korova na strništu se preporučuje umesto česte pojave spaljivanja slame što nanosi velike štete sa dugotrajnim posledicama. Spaljivanjem slame gube se značajne količine organske materije i sav azot, a ubrzava se opadanje sadržaja humusa u zemljištu. Spaljivanjem slame se zagađuje atmosfera a takođe i uništavaju neki korisni mikroorganizmi u zemljištu. Ne treba zanemariti ni opasnost od izbijanja požara širih razmera.

Herbicidi primenjeni na strništu deluju samo preko lista i zelenih biljnih delova ne ostavljajući herbicidne ostatke u zemljištu, tako da se narednog proleća na tako tretiranoj parceli mogu sejati usevi bez ograničenja.

Suzbijanjem korova na strništu smanjuje se brojnost korova za naredni usev, koji obično bude kukuruz. Zahvaljujući ovoj meri u proleće naredne godine problem korova se često može rešiti samo jednim tretmanom sa nekim zemljišnim herbicidom.

PSS Čačak
Dipl.ing. Vesna Nišavić -Veljković